

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

موافقتنامه تجارت آزاد ایران و اوراسیا: فرصت ها و چالش ها

ارائه کننده: علی زاهدطلبان

عضو هیئت علمی موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی

و

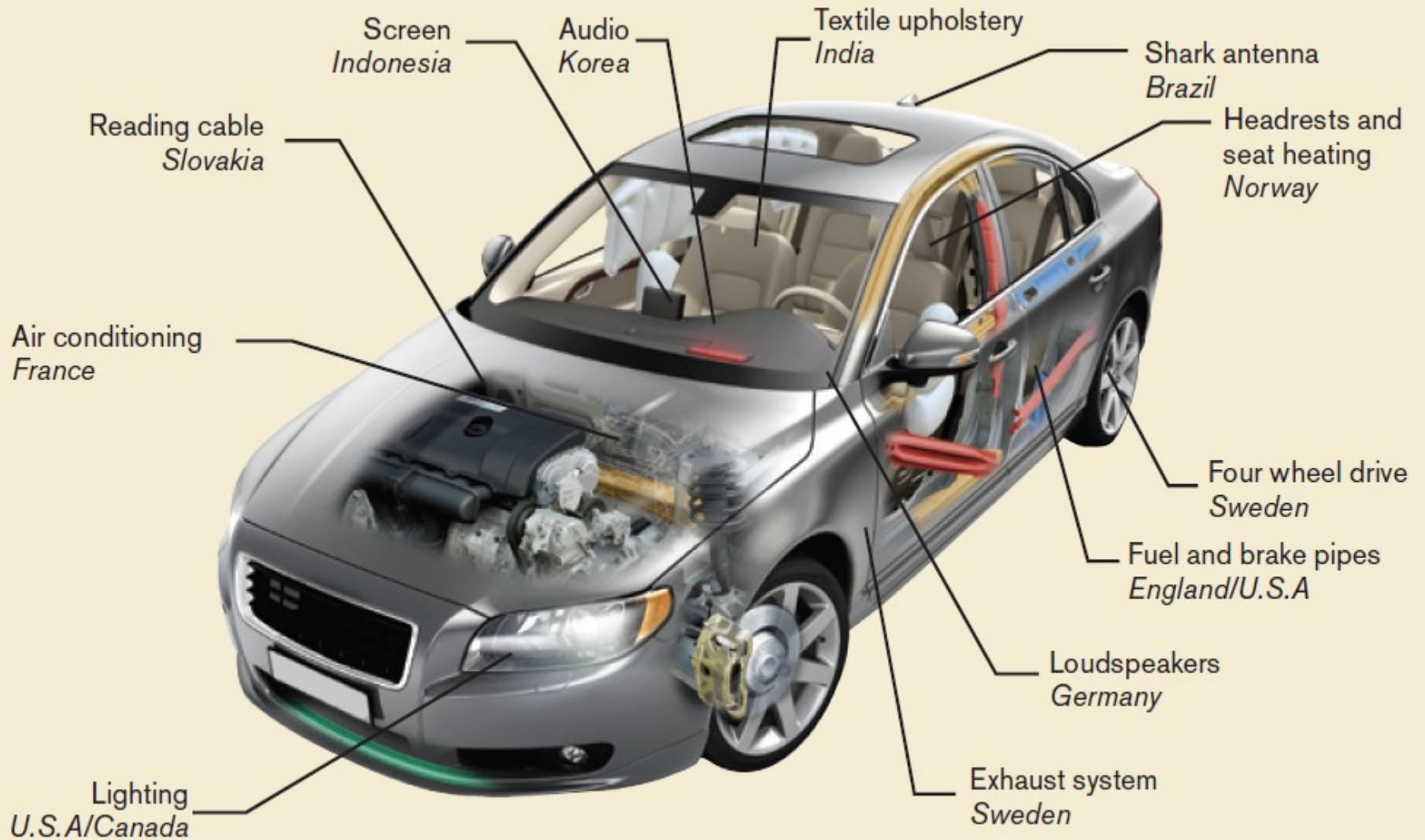
کارشناس ارشد توافق های تجاری سازمان توسعه تجارت ایران

موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی

۲۳ دی ماه ۱۳۹۸

روندهای حاکم بر اقتصاد و تجارت جهانی

- پیشرفت های شگرف در فناوری و حمل و نقل
- تقطیع فرایندهای تولید در قالب زنجیره های جهانی ارزش
- جهانی شدن و آزادسازی تجاری در تجارت کالا و خدمات
- ضرورت هماهنگی های عمیق بین کشورها
- رشد روزافزون ترتیبات تجاری منطقه ای (RTAS)

تبعات زنجیره‌های ارزش برای سیاستگذاری

- افزایش هزینه حمایتگرایی
- ضرورت هماهنگی میان نظام های ملی و بین‌المللی
- اهمیت تسهیل تجاری
- ضرورت اقدامات تسهیل کننده یکجانبه، دوجانبه / منطقه‌ای و چندجانبه / جهانی

انواع ترتیبات تجاری و مراحل یکپارچگی اقتصادی

(۱) قلمرو تجارت ترجیحی کاهش بخشی از تعرفه های گمرکی

(۲) قلمرو تجارت آزاد حذف تعرفه های گمرکی

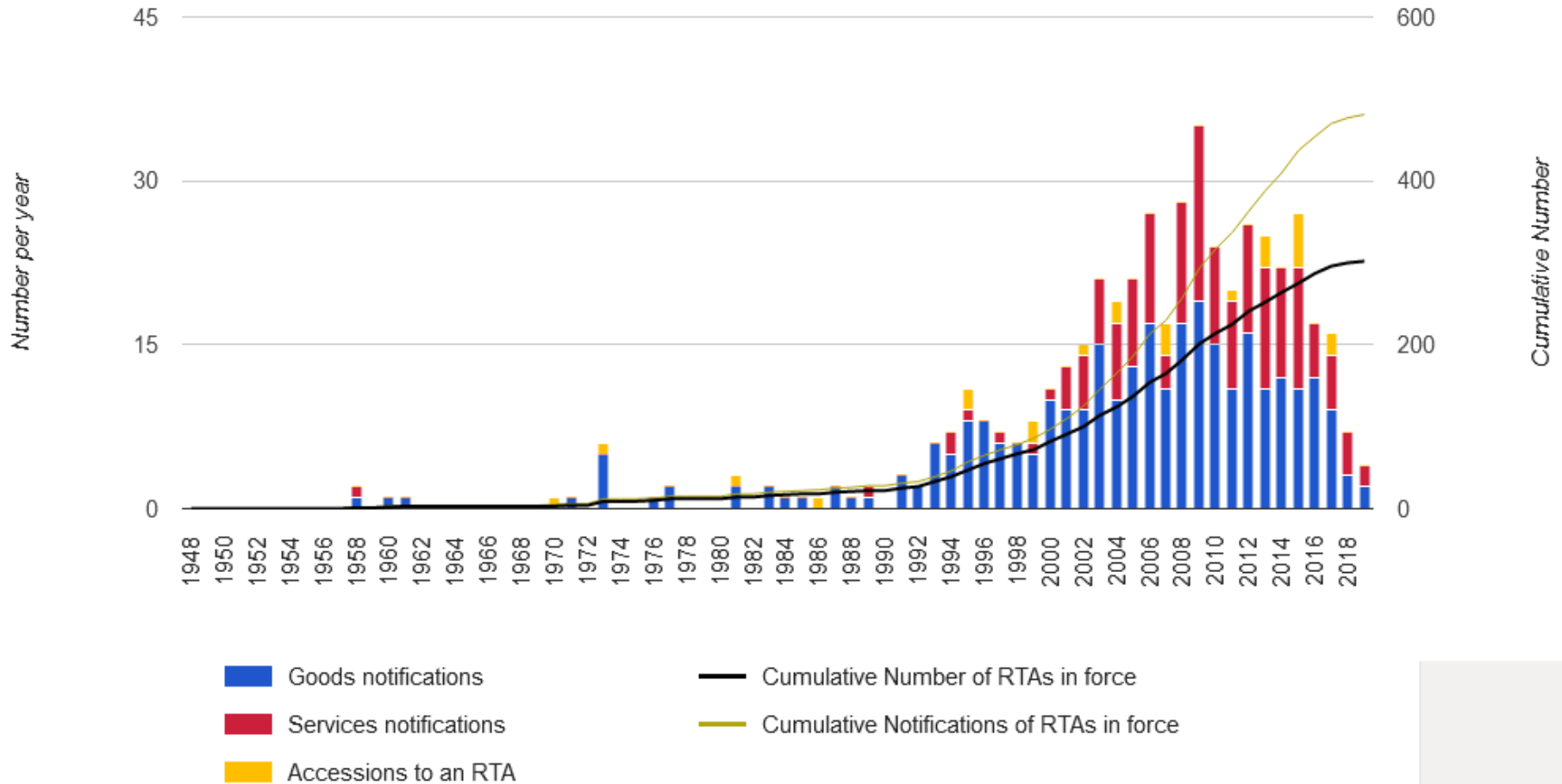
(۳) اتحادیه گمرکی = ۲ + تعرفه های مشترک

(۴) بازار مشترک = ۳ + یکسان سازی + تحرک و جابجایی عوامل

(۵) اتحادیه اقتصادی = ۴ + هماهنگی سیاست ها

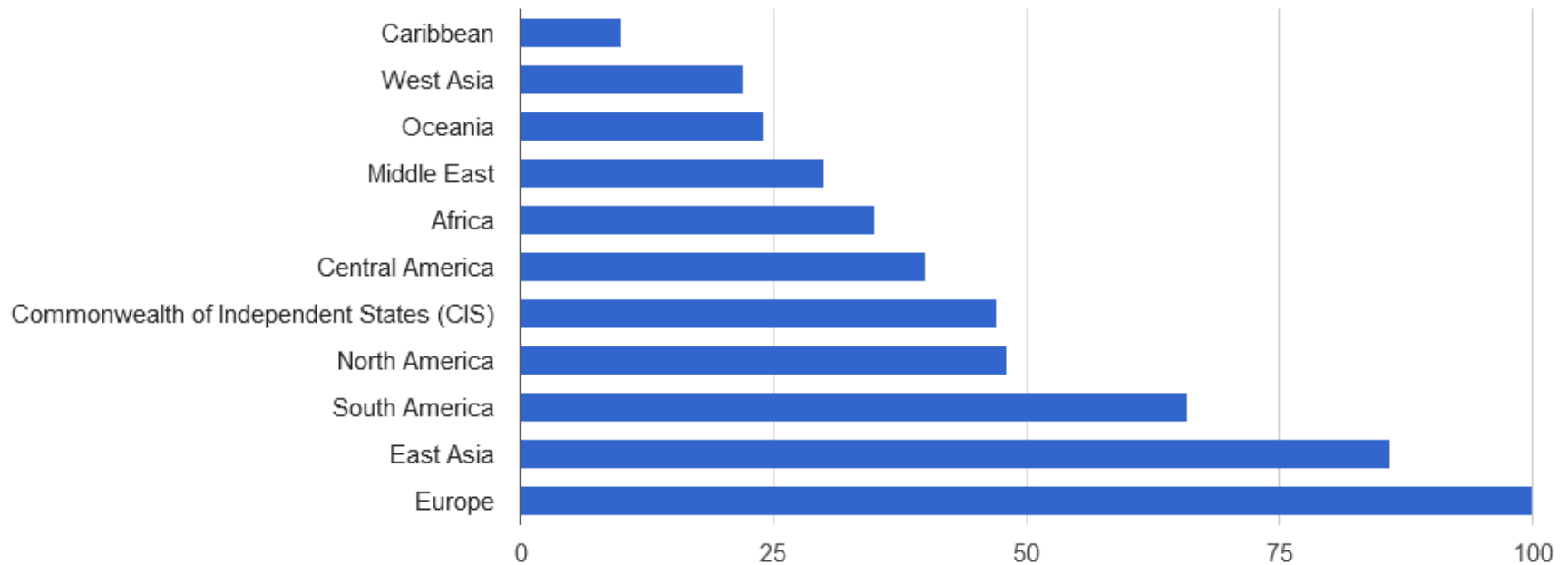
روند همگرایی های تجاری در هفتاد سال اخیر

RTAs currently in force (by year of entry into force), 1948 - 2019

میزان مشارکت مناطق مختلف جهان در بلوک های تجاری

RTAs in force, participation by region

Note: The composition of regions may be found in the RTA database [User Guide](#). RTAs involving countries/territories in two (or more) regions are counted more than once.

Source: WTO Secretariat - September 29, 2019

© World Trade Organization 2019

نقش روزافزون تجارت درون ترتیبات منطقه ای

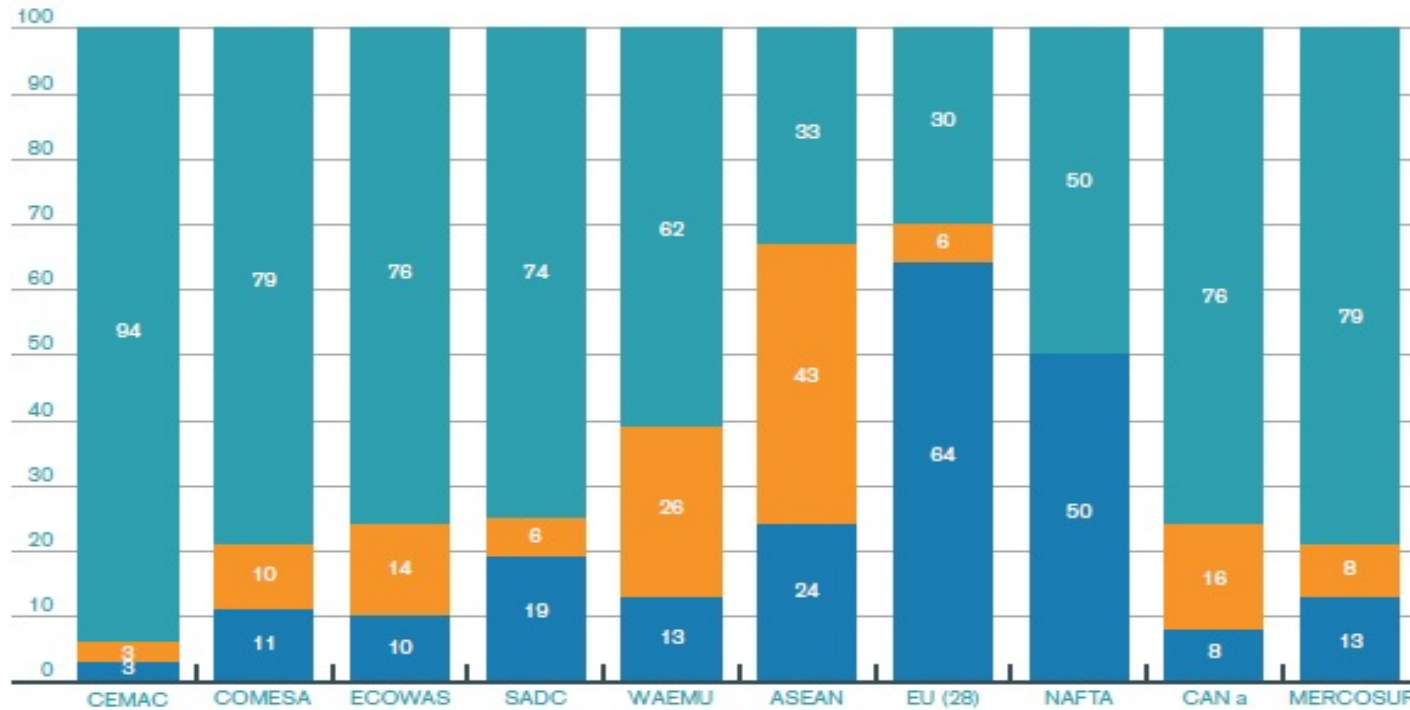
Chart 5.6

Exports of regional trade agreements (RTA), 2016

(Percentage share)

Share of manufacture exports %

7	28	9	36	13	72	80	72	14	31
---	----	---	----	----	----	----	----	----	----

Rest of the world   Intra-regional Trade*   Intra-RTA Trade

^a Andean Community

^b Intra-regional trade is calculated as total RTA exports to members of the geographical region (e.g. South America) who are not part of the RTA (e.g. MERCOSUR). The next update, to be released in October 2018, will include 2017 figures.

Note: For composition of regional trade agreements, see Chapter VII.

Source: WTO estimates.

64%
Share of intra-EU
exports among
total EU exports
in 2016 and 2017.

پیشازان ترتیبات تجاری منطقه ای

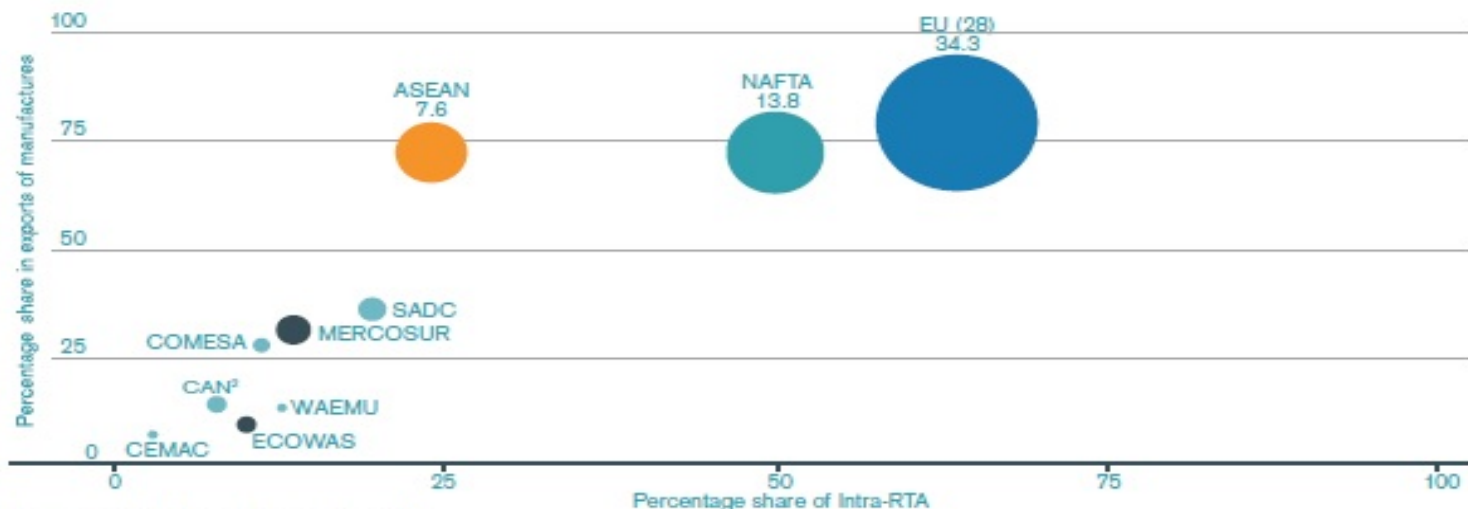
Regional and economic groups

The European Union remains the most dynamic regional trade agreement (RTA), accounting for a third of world exports in 2017.

Chart 2.14

RTAs' share in global exports of manufactured goods and in intra-RTA trade,¹ 2016

(Percentage share)

¹ Trade with other members of the RTA.

² Andean Community.

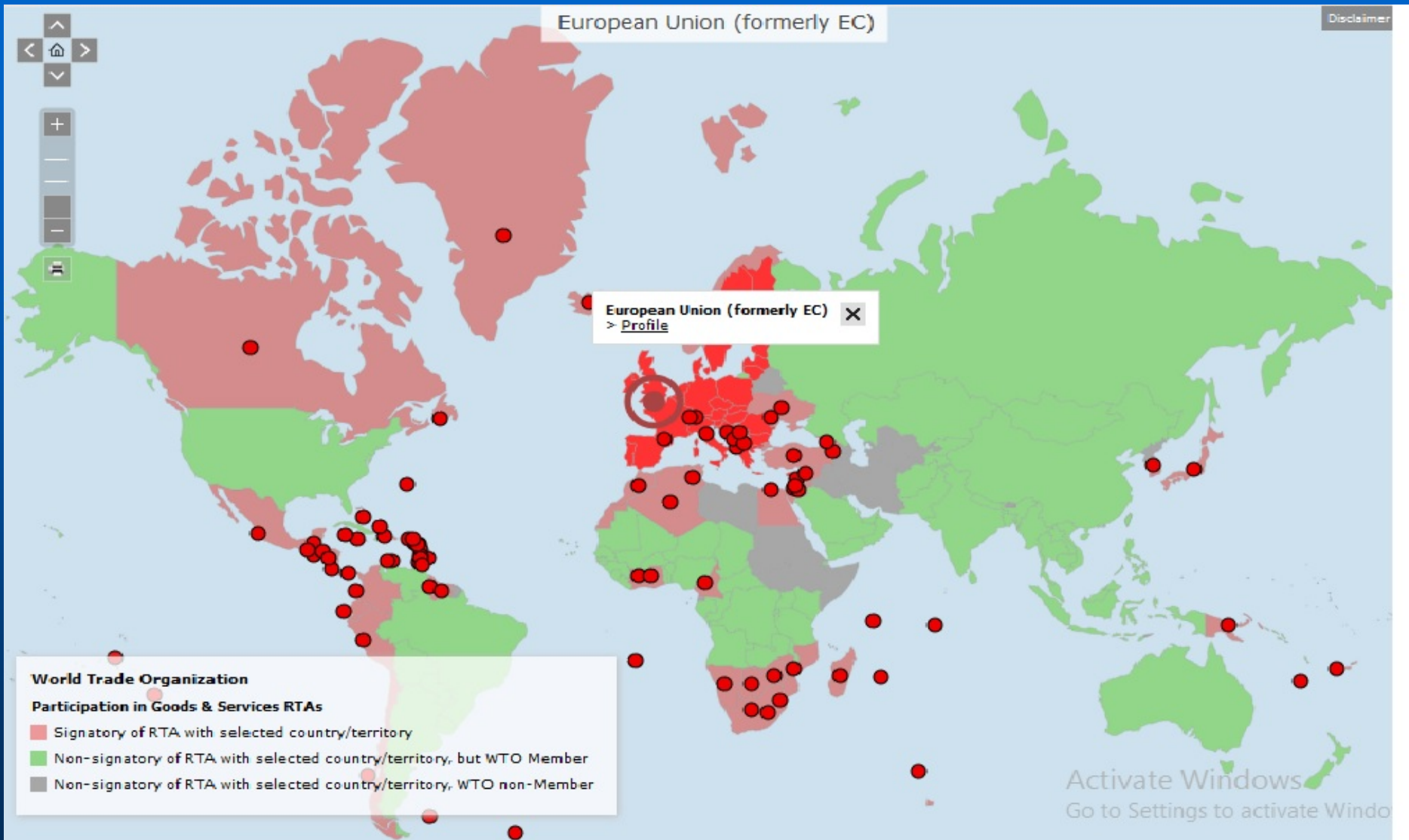
Note: For composition of regional trade agreements, see Chapter VII.

Source: WTO estimates.

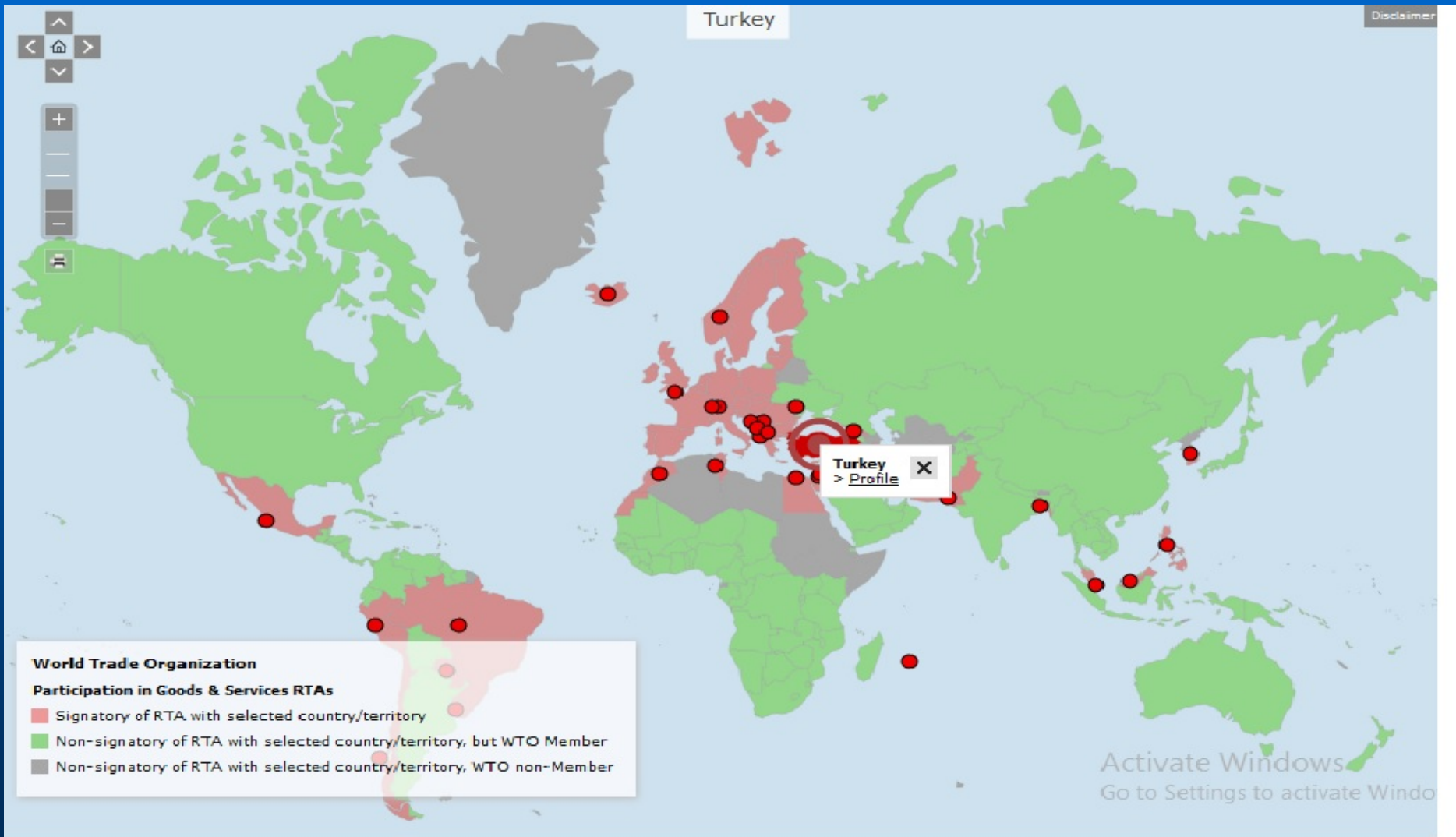
48%
The EU and
NAFTA account
for 48% of
global exports
of manufactured
goods.

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

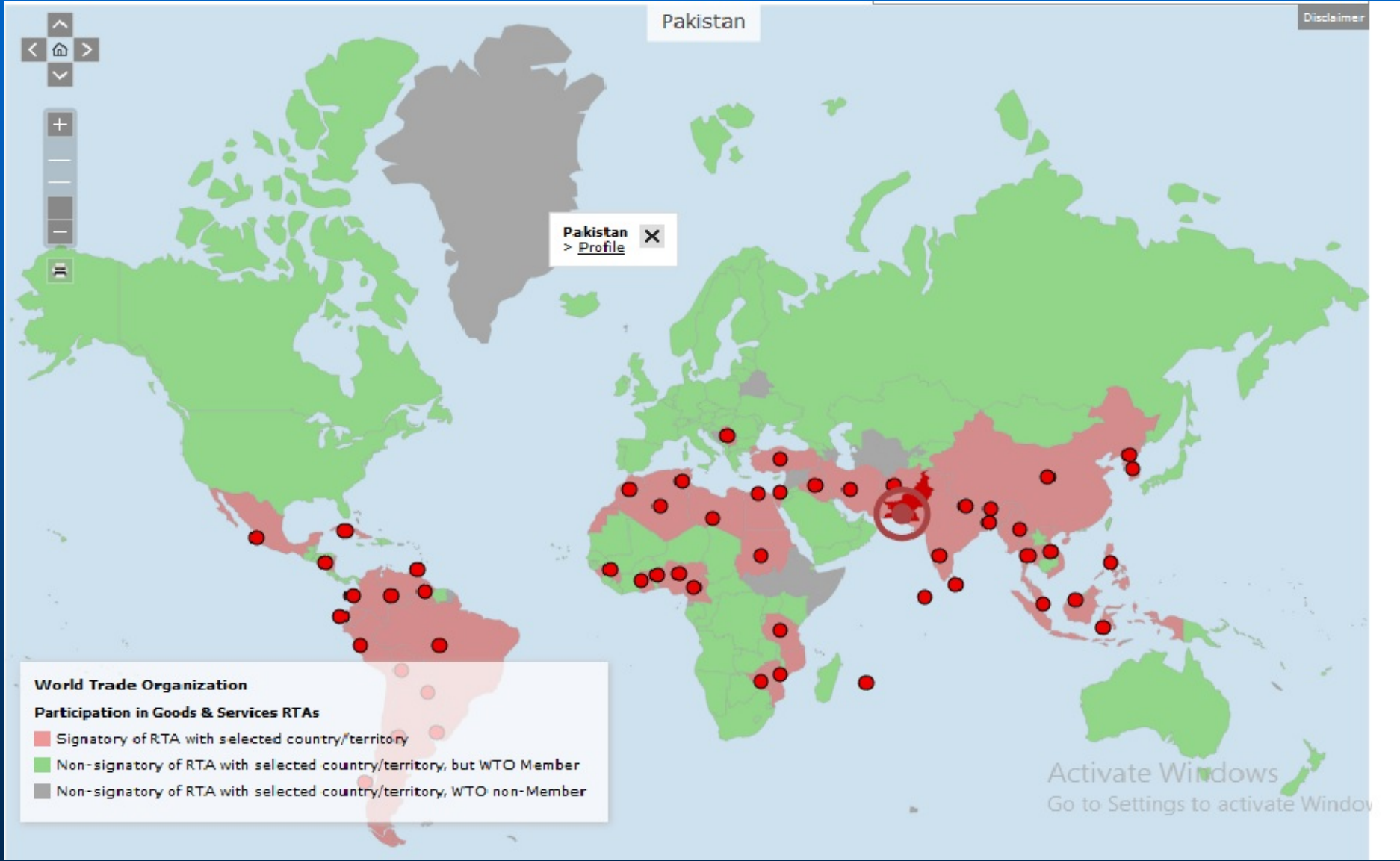
نقشه توافق های تجاری اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۹

نقشه توافق های تجاری ترکیه در سال ۲۰۱۹

نقشه توافق های تجاری پاکستان در سال ۲۰۱۹

توافق های تجاری دو جانبه ایران

ردیف	کشور	تعداد ترجیحات تعرفه ای	تاریخ امضا	آخرین وضعیت در سال ۹۸
۱	پاکستان	۳۰۹ کد ۶ رقمی اعطایی ۳۳۸ کد ۶ رقمی دریافتی	۰۲/۰۳/۱۳۸۵	در حال اجراست
۲	تونس	۲۵۶ کد ۴ و ۶ و ۸ رقمی اعطایی ۱۷۴ کد ۶ و ۸ رقمی دریافتی	۲۷/۰۸/۱۳۸۶	در حال اجراست
۳	سوریه	(موافقتنامه تجارت آزاد)	۰۶/۰۵/۱۳۸۷	در حال اجراست
۴	کوبا	۴۴ کد ۸ رقمی اعطایی ۸۸ کد ۶ و ۸ رقمی دریافتی	۲۹/۰۲/۱۳۸۷	در حال اجراست
۵	بوسنی	۱۷۰ کد ۶ رقمی اعطایی ۱۷۰ کد ۴ و ۶ رقمی دریافتی	۱۵/۰۶/۱۳۸۸	در حال اجراست
۶	ترکیه	۱۲۵ کد ۶ رقمی اعطایی ۱۳۹ کد ۶ رقمی دریافتی	۱۸/۰۳/۱۳۹۳	در حال اجراست
		<p>مجموع امتیازات اعطایی در کل توافق های تجاری (به استثنای سوریه) مجموع امتیازات دریافتی در کل توافق های تجاری (به استثنای سوریه)</p> <p>۹۰۴ ردیف تعرفه ای ۹۰۹ ردیف تعرفه ای</p>		

توافق های تجاری چندجانبه ایران

ردیف	کشور	وضعیت مذاکرات	وضعیت اجرا
۱	موافقت نامه تجارت ترجیحی هشت کشور بزرگ اسلامی (دی هشت)	به اتمام رسیده	از سال ۱۳۹۴ به اجرا گذاشته شده است.
۲	موافقت نامه تجارت ترجیحی کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی (OIC)	به اتمام رسیده	ایران اخیرا فهرست امتیازات خود را ارائه نموده ولی هنوز توافق اجرایی نشده است.
۳	توافق تجارت ترجیحی در چارچوب سازمان همکاری های اکو	به اتمام رسیده	هنوز اجرایی نشده و قرار است مذاکرات مجدد صورت گیرد.
۴	توافق تجاری ایران با اتحادیه اوراسیا	به اتمام رسیده	به تصویب نهایی رسیده و از تاریخ ۰۵/۰۸/۱۳۹۸ لازم الاجرا شده است.

توافق های تجاری در دست مذاکره

– مذاکره با کشور پاکستان
برای عقد موافقت نامه تجارت آزاد

– مذاکره با کشور ترکیه
برای افزایش سطح پوشش توافق ترجیحی پیشین
اصلاح فهرست توافق های قبلی

– اندونزی، مالزی، هند، سوریه و...
برای عقد و ارتقای موافقت نامه تجارت ترجیحی

فرصتهای صادراتی اقتصاد ایران

**دسترسی آسان به بازار
حدود ۷۰۰ میلیون نفری**

با ۱۵ کشور همسایه
Go to Settings to activate Windows.

موافقتنامه موقت تشکیل منطقه آزاد تجاری بین ج.۱ ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا

اتحادیه اقتصادی اوراسیا

فوریه سال ۱۹۹۹: امضای قرارداد ایجاد اتحادیه گمرکی و منطقه
واحد اقتصادی توسط بلاروس، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان و روسیه

اکتبر سال ۲۰۰۰: تشکیل جامعه اقتصادی اوراسیا، توسط بلاروس،
قزاقستان، قرقیزستان، روسیه و تاجیکستان

جولای ۲۰۱۱: ایجاد اتحادیه گمرکی میان بلاروس، قزاقستان، روسیه

اول ژانویه ۲۰۱۵: اجرایی شدن موافقتنامه اتحادیه اقتصادی اوراسیا بین
کشورهای بلاروس، قزاقستان و روسیه

عضویت رسمی ارمنستان در تاریخ ۲ ژانویه ۲۰۱۵ و قرقیزستان در
تاریخ ۱۵ اگوست ۲۰۱۵ در اتحادیه اقتصادی اوراسیا

شاخص های اقتصادی اتحادیه اقتصادی اوراسیا

جمعیت: ۱۸۳/۶

GDP (PPP): ۵ تریلیون دلار

نرخ بیکاری: ۵/۴

(PPP) درآمد سرانه: ۲۷۰۰۰ دلار

مساحت: ۲۰ میلیون کیلومتر مربع

شاخص های اقتصادی اتحادیه اقتصادی اوراسیا

رتبه اول استخراج نفت (۱۴/۵ درصد از جهان)

رتبه اول تولید گاز جهان (۲۰/۲ درصد از جهانی)

رتبه چهارم تولید انرژی برق (۴/۹ درصد از جهان)

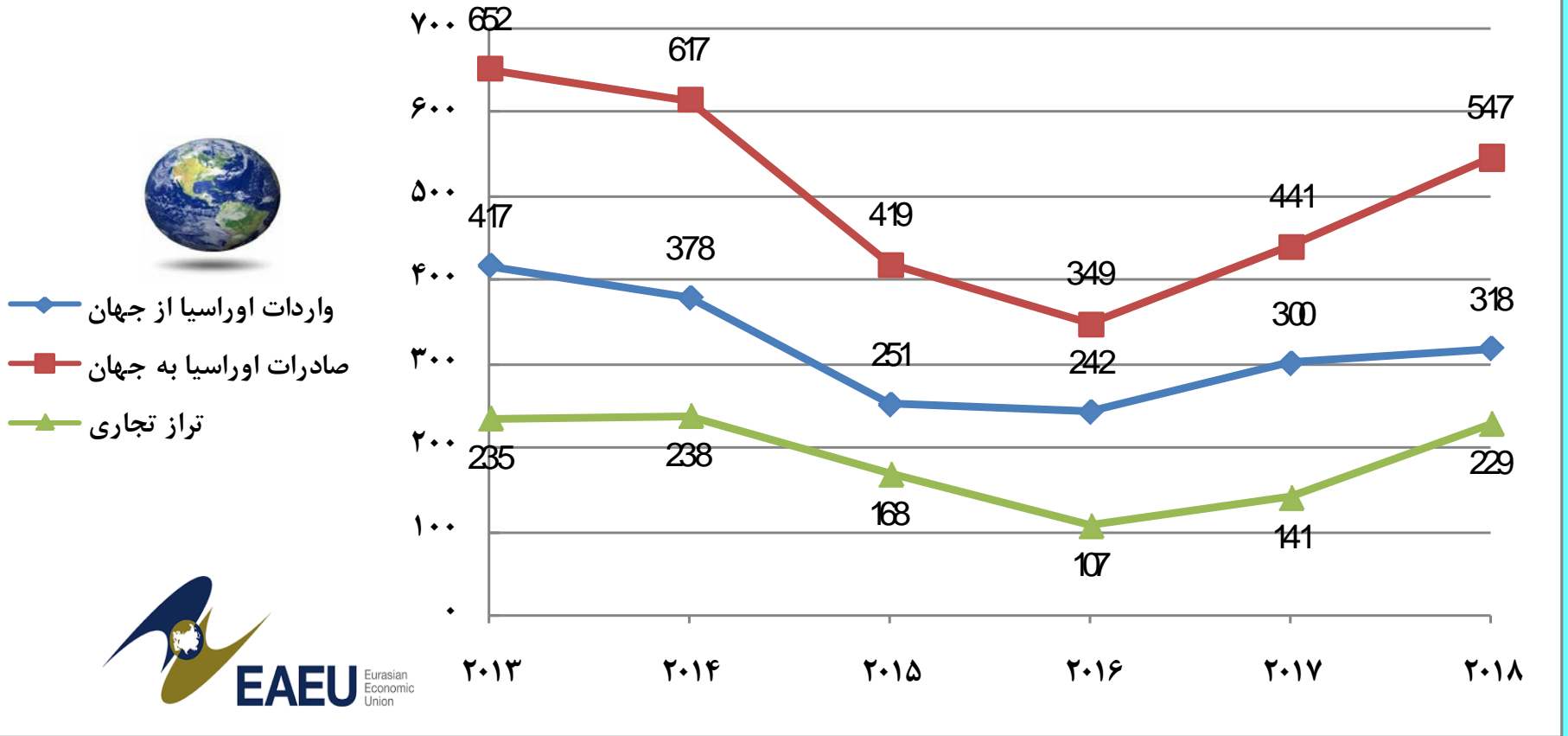
رتبه سوم طول خط آهن (۸ درصد از جهان)

رتبه چهارم تولید آهن (۴/۷ درصد از جهان)

رتبه ۵ تولید فولاد (۵ درصد از جهان)

تجارت اتحادیه اقتصادی اوراسیا با جهان (میلیارد دلار)

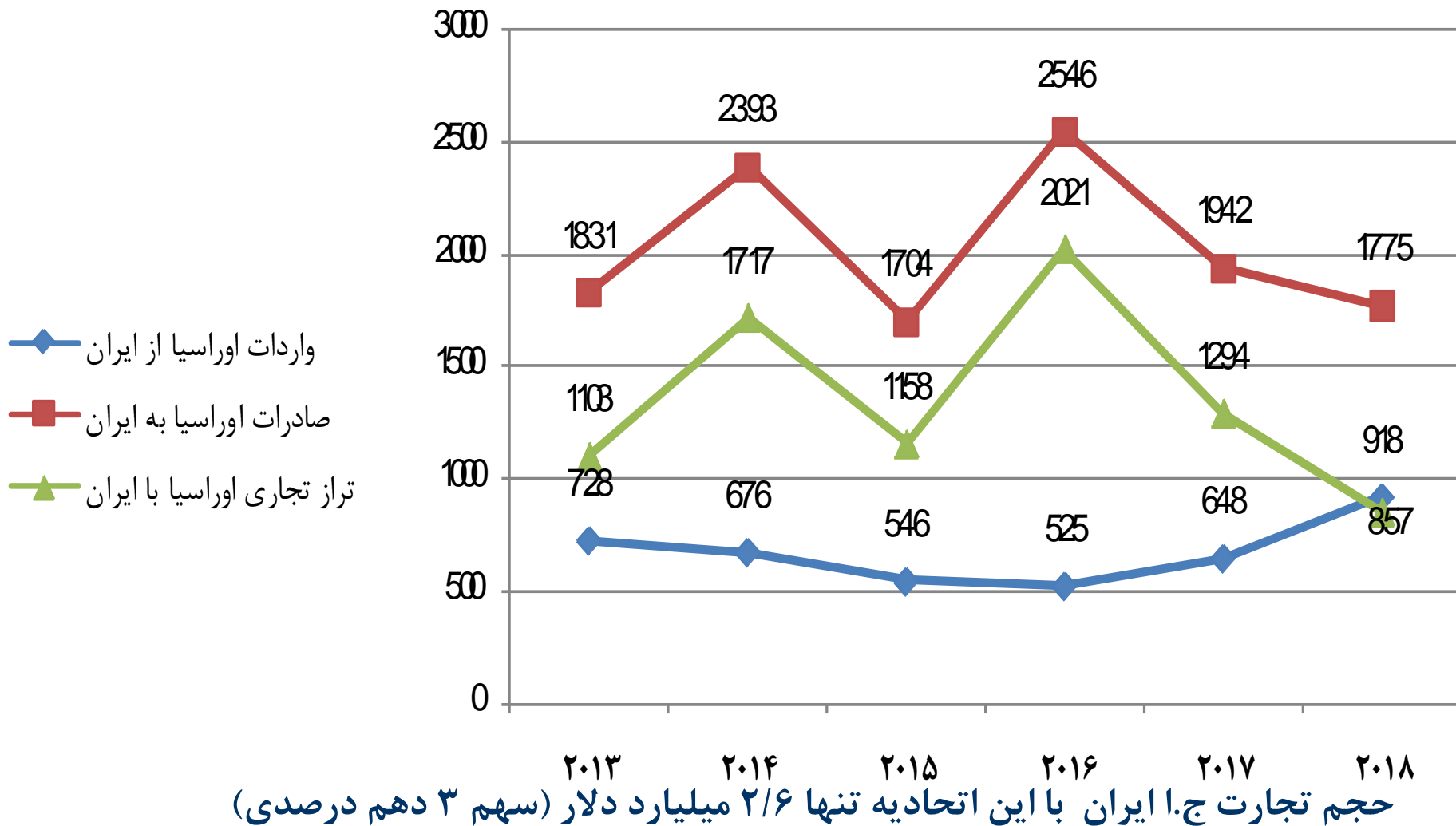

بیشترین حجم تجارت اوراسیا با جهان مربوط به کشور روسیه می باشد. بطوری که از تجارت ۸۶۶ میلیارد دلاری اتحادیه اقتصادی اوراسیا با جهان در سال ۲۰۱۸ (مجموع صادرات و واردات)، ۶۸۷ میلیارد دلار آن توسط روسیه صورت گرفته است

روند تجارت ایران و اوراسیا در ۵ ساله اخیر

تجارت ج.ا.ایران با کشورهای اوراسیا (ارزش به میلیون دلار)										کشور
سال ۱۳۹۸ (۲ ماهه)		سال ۱۳۹۷		سال ۱۳۹۶		سال ۱۳۹۵		سال ۱۳۹۴		
واردات	صادرات	واردات	صادرات	واردات	صادرات	واردات	صادرات	واردات	صادرات	
۲۱۰/۶	۶۵/۴	۱۳۴۲	۲۸۰	۷۲۷	۲۹۲	۱۵۴۴.۱	۲۱۹.۰	۵۱۷.۴	۱۷۳.۱	روسیه
۲۲/۱	۱۵/۸	۸۷	۱۳۰.۴	۶۶.۷	۱۶۸	۲۱۰.۸	۱۷۳.۵	۸۷.۲	۱۳۷.۹	قزاقستان
۱/۰۹	۱۹/۸	۲۲.۶	۱۵۸.۶	۲۵.۸	۲۰۲	۲۰.۹	۱۷۹.۲	۱۳.۳	۱۰۲.۱	ارمنستان
۳/۵	۷/۱	۱۱.۳	۳۳.۲	۶.۱	۳۸.۷	۳.۵	۲۶.۶	۱.۷	۲۲.۱	قرقیزستان
۵/۱	۰/۹	۲۳.۹	۲.۷	۳۱.۹	۱.۷	۲۹.۲	۲.۵	۲۳.۶	۴.۰	بلاروس
۲۴۲/۳	۱۰۹	۱۴۸۶	۶۰۵	۸۵۷.۵	۷۰۲.۴	۱۸۰۸.۴	۶۰۰.۸	۶۴۳.۲	۴۳۹.۲	جمع کل

تجارت اتحادیه اقتصادی اوراسیا با ایران (میلیون دلار)

عمده اقلام صادراتی ایران به
اوراسیا:

اتحادیه اقتصادی
اوراسیا

پسته، کیوی، سایر نفتهای گازی،
کشمش، خیار و خیارشور، خرما،
داروها، سیمانهای هیدرولیک، مس
تصفیه شده، متانول، کلم

جو، ذرت دامی، روغن خام، کاتد و
قطعات کاتد، آهن آلات به ضخامت کمتر
از ۳ میلیمتر، چوب اره شده از کاج، کاغذ
روزنامه به شکل رول یا ورق

اقلام قرمز در فهرست امتیازات ترجیحی در
قالب موافقتنامه ایران و اوراسیا هستند

عمده اقلام وارداتی ایران از اوراسیا

موافقتنامه موقت در راستای ایجاد ترتیبات تجارت آزاد بین ج.ا.ایران و اوراسیا پس از ۲ سال مذاکره در اردیبهشت سال ۱۳۹۷ امضا شد. این موافقتنامه دو ماه پس از اعلام تصویب آن در مراجع قانونی کشورهای عضو اتحادیه و ج.ا.ایران یعنی ۵ آبان ۹۸ اجرایی شد. یک سال بعد از اجرای موافقتنامه موقت، مذاکره برای انعقاد موافقتنامه تجارت آزاد شروع خواهد شد و سه سال بعد از تاریخ اجرایی شدن، چنانچه موافقتنامه تجارت آزاد نهایی نشده باشد طرفین، در خصوص تداوم موافقتنامه موقت، تصمیم گیری خواهند کرد.

موافقتنامه موقت تشکیل منطقه آزاد تجاری بین ج.ا.ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا

- متن موافقت نامه مفصل ترین و جامع ترین موافقت نامه ای است که تاکنون ایران منعقد کرده و شامل ۹ فصل ذیل می باشد:
- قواعد عمومی
- تجارت کالا
- چاره کارهای تجاری
- موانع فنی فرا راه تجارت
- اقدامات بهداشتی و بهداشت گیاهی
- قواعد مبداء
- تسهیل تجاری
- حل و فصل اختلافات
- مقررات پایانی

مهمترین تعهدات طرفین در موافقتنامه اوراسیا

□ اصل عدم تبعیض

□ اصل دولت کامله الوداد (در کل تجارت فیما بین)

یکی از اصول بنیادی گات که از کشورها می‌خواهد بین کالاها بر اساس مبدأ یا مقصدشان تبعیض قائل نشوند.

□ اصل رفتار ملی (در کل تجارت فیما بین)

کشورها را ملزم می‌سازد با کالاهای وارداتی پس از ترخیص از گمرک به گونه‌ای رفتار کنند که از رفتار اعمال شده در مورد کالاهای تولیدی در داخل نامطلوبتر نباشد.

مهمترین تعهدات طرفین در موافقتنامه اوراسیا

□ اصل آزادسازی تجاری

- کاهش نرخهای تعرفه (در حد کالاهای تحت پوشش)
- تثبیت نرخهای تعرفه (در حد کالاهای تحت پوشش)
- ممنوعیت استفاده از موانع غیر تعرفه ای (در حد کالاهای تحت پوشش)

مهمترین تعهدات طرفین در موافقتنامه اوراسیا

□ اصل انضباط تجاری

قواعد حاکم بر استانداردها (در حد کالاهای تحت پوشش)

✓ عدم تبعیض،

✓ شفافیت،

✓ اطلاع دهی،

✓ در حد ضروری برای تامین اهداف مشروع

✓ مبتنی بر اصول علمی و ارزیابی خطر

مهمترین تعهدات طرفین در موافقتنامه اوراسیا

□ تسهیل تجاری و همکاری های گمرکی

□ قواعد مبداء

□ سیستم حل و فصل اختلافات

□ ترجیحات تعرفه ای طبق ضمایم فهرست

های کالایی تحت پوشش توافق

مهمترین استثنائات از تعهدات در موافقتنامه اوراسیا

□ استثنائات عمومی (ملاحظیات اخلاقی، فرهنگی، امنیتی و مذهبی)

□ اقدامات دفاع تجاری

• آنتی دامپینگ

• اقدامات حفاظتی تجاری

• اقدامات جبرانی (در مقابله با یارانه ها)

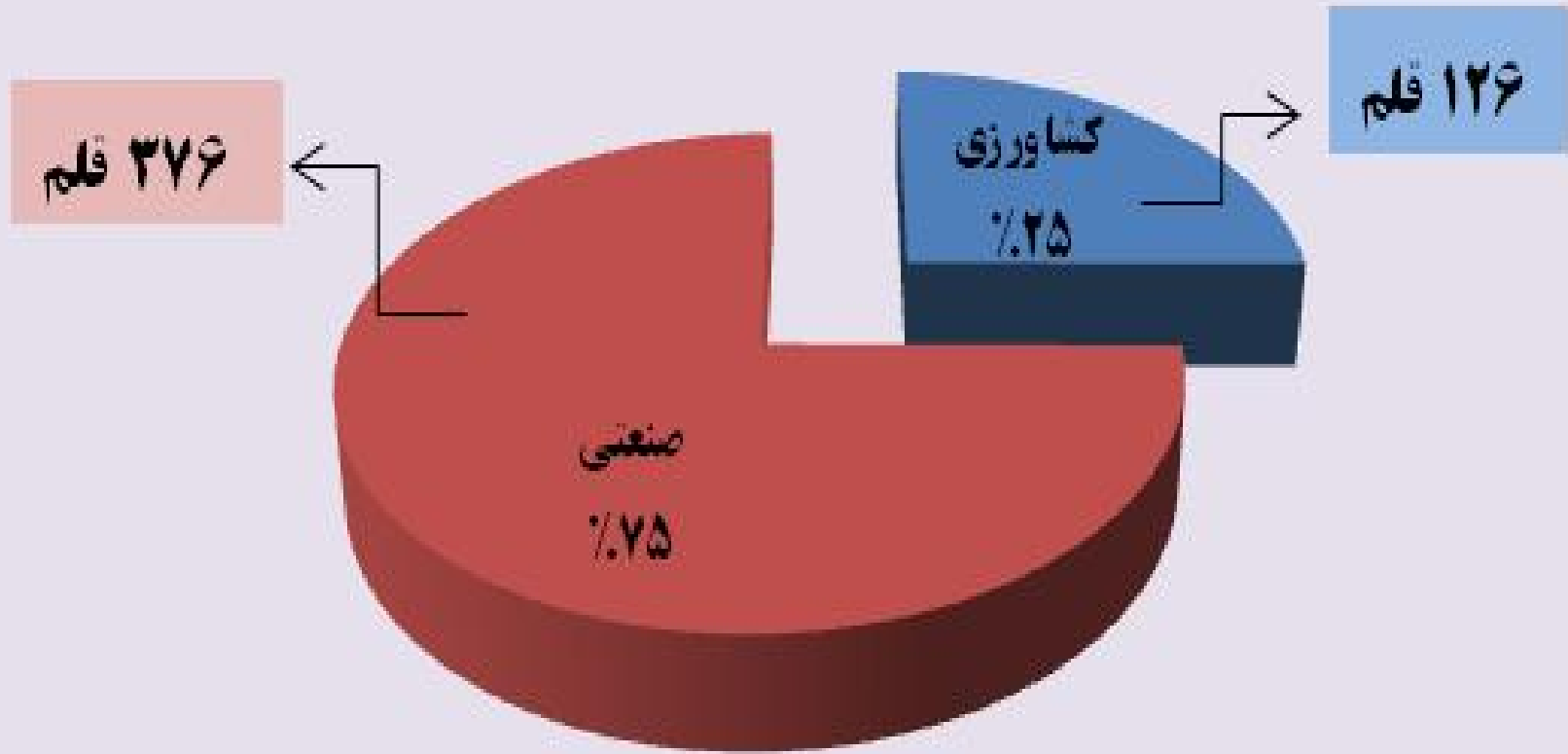
اقلام اعطایی ایران به اوراسیا

کد HS هشت رقمی

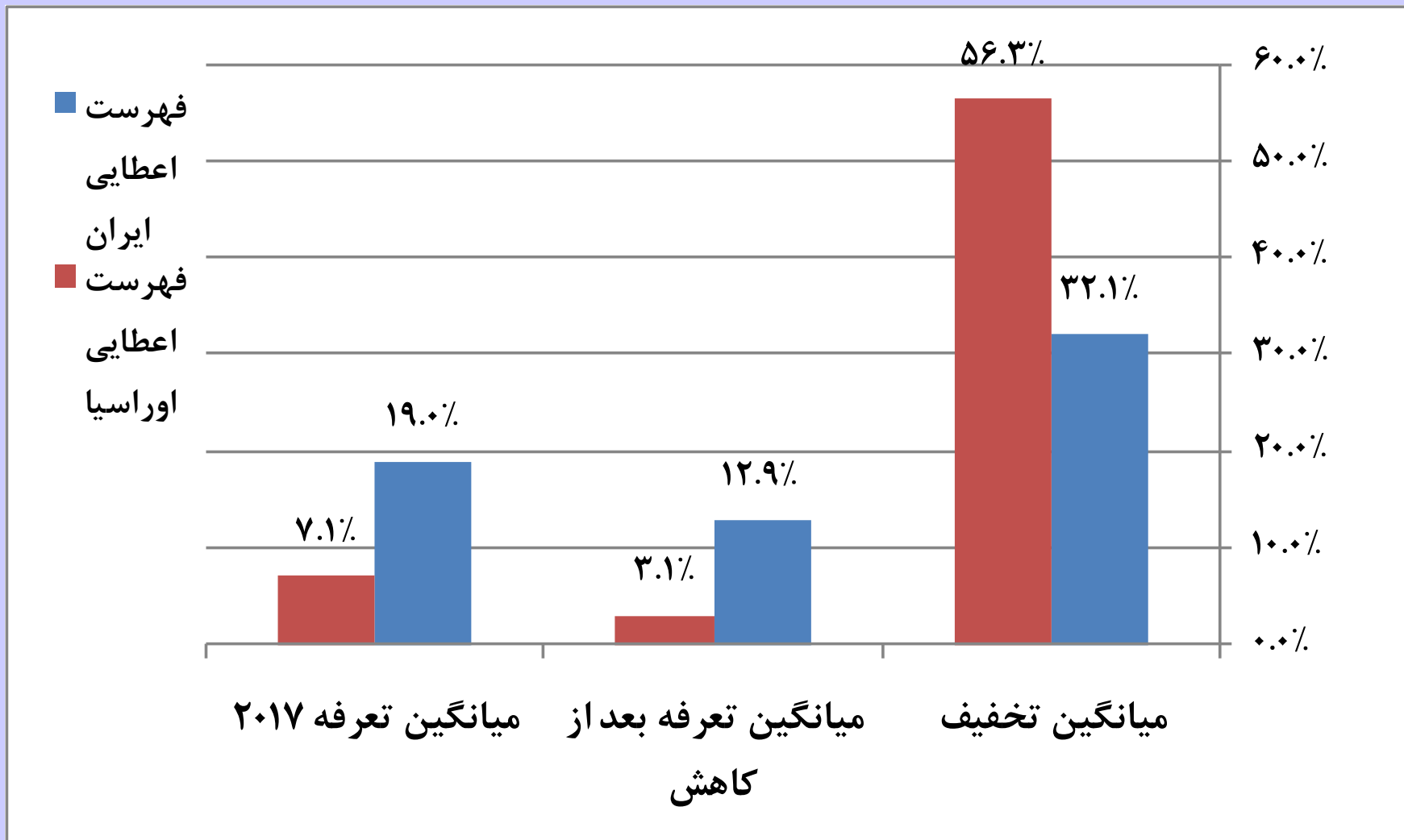

اقلام اعطایی اوراسیا به ایران

کد HS ده رقمی

کاهش تعرفه برای اقلام مشمول موافقتنامه

فهرست اعطایی اوراسیا به تفکیک گروههای کالایی

متوسط نرخ تعرفه بعد از کاهش	متوسط نرخ تعرفه اوراسیا	قسمتهای کالایی
0.8	5.4	حیوانات زنده؛ محصولات حیوانی
5.4	10.0	فلزات معمولی و مصنوعات آنها
2.7	5.5	ماشین آلات و وسایل مکانیکی؛ ادوات برقی؛ اجزاء و قطعات آنها؛ دستگاههای ضبط و پخش صوت؛ دستگاههای ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیون، و اجزاء و قطعات و متفرقات این دستگاهها
0.7	5.1	محصولات صنایع شیمیایی یا صنایع وابسته به آن
5	10.0	محصولات صنایع غذایی؛ نوشابه ها، آبگون های الکلی و سرکه ها؛ تتون و تنباکو و بدل ساخته آنها
2.7	5	محصولات معدنی
4.2	8.5	محصولات نباتی
11.4	14.1	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ های گرانبها یا نیمه گرانبها
3.1	9.6	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه نسوز، میکا یا از مواد همانند؛ محصولات سرامیک؛ شیشه و مصنوعات از شیشه
2.9	6.3	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد؛ کائوچو و اشیاء ساخته شده از آن
0.1	3.5	مواد نسجی و مصنوعات از این مواد
0	2.6	وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی و تجهیزات ترابری مربوط به آنها

فهرست اعطایی ایران به تفکیک گروه‌های کالایی

متوسط نرخ تعرفه بعد از کاهش	متوسط نرخ تعرفه ایران	قسمتهای کالایی
28.2	39.2	دستگاههای اپتیک، عکاسی، سینما توگرافی
10.0	20.0	چربی ها و روغن های حیوانی یا نباتی؛ فرآورده های حاصل از تفکیک آنها
7.3	9.6	چوب و اشیاء چوبی؛ زغال چوب؛ چوب پنبه و اشیاء چوب پنبه ای؛ مصنوعات حصیر بافی یا سبد بافی
11.6	20.7	حیوانات زنده؛ محصولات حیوانی
12.9	14.2	خمیر چوب یا سایر مواد الیافی سلولزی؛ کاغذ یا مقوا برای باز یافت، کاغذ مقوا و اشیاء ساخته شده از آنها
13.6	19.9	فلزات معمولی و مصنوعات آنها
10.9	14.5	ماشین آلات و وسایل مکانیکی؛ ادوات برقی؛ اجزا؛ و قطعات آنها؛
14.5	21.8	محصولات صنایع شیمیایی یا صنایع وابسته به آن
12.3	32.4	محصولات صنایع غذایی؛ نوشابه ها، آبگون های الکلی و سرکه ها؛ تتون و تنباکو و بدل ساخته آنها
5	5	محصولات معدنی
12.1	18.3	محصولات نباتی
13.8	13.8	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ های گرانبها یا نیمه گرانبها، فلزات گرانبها، فلزات دارای روکش یا پوشش از فلزات گرانبها
8	8.3	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد؛ کائوچو و اشیاء ساخته شده از کائوچو
30.3	42.2	مواد نسجی و مصنوعات از این مواد
4.9	5.5	وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی و تجهیزات ترابری مربوط به آنها

اقدامات اخیر انجام شده در راستای اجرایی شدن موافقتنامه (سازمان توسعه تجارت ایران)

- ▶ برگزاری جلسات هماهنگی داخلی در سازمان توسعه تجارت با حضور نمایندگان کلیه دستگاههای ذیربط
- ▶ پیگیری رفع مشکل اعمال محدودیت های وارداتی برای اقلام مشمول امتیازات اعطایی کشورمان
- ▶ تشکیل مرکز توسعه تجارت و صادرات با اوراسیا و ایجاد تیم کارشناسی با حضور دبیران میزهای اوراسیا، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، بلاروس و ارمنستان در سازمان توسعه تجارت
- ▶ ارسال اطلاعات و گزارش های مرتبط با موافقتنامه به نهادهای ذیربط
- ▶ اطلاع رسانی در سایت سازمان توسعه تجارت
- ▶ (آدرس www.tpo.ir)

رئوس برنامه های گمرک برای ارائه تسهیلات به فعالان اقتصادی در حوزه اوراسیا

- ۱- اختصاص زیر سامانه اختصاصی برای ذینفعان موافقت نامه اوراسیا
- ۲- اتخاذ تمهیدات لازم در راستای پیش اظهاری اقلام مورد مبادله در گمرک
- ۳- اختصاص مسیر سبز برای اظهارنامه های مورد مبادله در موافقت نامه
- ۴- موافقت با حمل یکسره کالاها در رویه واردات و صادرات
- ۵- هماهنگی جهت نمونه برداری از کالاهای مشمول مجوزهای قانونی بر روی وسیله حمل یا بعد از تخلیه
- ۶- هماهنگی جهت ارائه مجوزهای ترخیص قانونی از طریق یک مرجع واحد
- ۷- پذیرش حداقل اسناد و مدارک مورد نیاز در راستای ترخیص کالا

رئوس برنامه های گمرک برای ارائه تسهیلات به فعالان اقتصادی در حوزه اوراسیا

۸- ترخیص درصدی اقلام مورد مبادله اظهار شده در گمرکات در صورت نیاز

۹- موافقت با ترخیص نسبه و ترخیص با ضمانت نامه بانکی

۱۰- پذیرش گواهی مبدأ فیما بین کشورهای ذینفع بصورت الکترونیکی

۱۱- تعیین کارگروه بررسی و یکسان سازی ردیف تعرفه و تعیین ارزش کالاهای موضوع

موافقتنامه

۱۲- تعیین مراجع رسیدگی به اختلافات و اتخاذ تدابیر لازم در راستای آن

۱۳- تعیین کارگروه رصد و پایش روند مربوط به اجرای موافقت نامه

گواهی مبدا موافقتنامه

- تهیه فرم گواهی مبدا مطابق با مفاد موافقتنامه است.
- ضرورت آشنایی تجار و اتاق های بازرگانی به عنوان مرجع صدور گواهی مبدا، با مفاد فصل ششم موافقتنامه
- نمونه فرم و دستورالعمل تکمیل آن در پیوست ۲ و ۳ موافقتنامه آمده است.
- متن فارسی و انگلیسی موافقتنامه آن در وبسایت سازمان توسعه تجارت بخش توسعه تجارت با اوراسیا با آدرس

www.tpo.ir

معیارهای احراز مبدا کالا طبق فصل ششم موافقت نامه

- در صورتی کالاها به عنوان کالاهای دارای مبدأ محسوب می شوند که یک از شروط زیر را رعایت کرده باشند (ماده 6.3):
  - الف) به طور کامل در یکی از طرفین به دست آمده یا تولید شده باشند، یا
  - ب) با استفاده از مواد واجد شرایط مبدأ یک طرف یا طرفین به طور کامل در قلمرو یک طرف یا طرفین موافقتنامه تولید شده باشد؛ یا
  - پ) با استفاده از مواد فاقد مبدأ در هر طرف تولید شده باشد، مشروط بر آن که ارزش افزوده محتوای داخلی آن طرف کمتر از ۵۰ درصد ارزش تحویل در محل کار (EXW) نباشد،
- ❖ به استثنای مواردی که معیار تعیین مبدأ خاص در پیوست (۲) این موافقتنامه برای کالاهای مزبور بیان شده است.

نحوه محاسبه محتوای ارزش افزوده (ماده 6.5)

□ به منظور محاسبه ارزش افزوده محتوای داخلی (که از این پس "VAC" نامیده می شود) روش زیر به کار خواهد رفت:

ارزش مواد فاقد مبدأ - ارزش EXW

$$VAC = \frac{\text{ارزش مواد فاقد مبدأ - ارزش EXW}}{\text{ارزش EXW}} \times 100\%$$

✓ $VAC \geq 50\%$

الزام حمل مستقیم (ماده 6.9)

۱. رفتار تعرفه ترجیحی براساس مفاد این فصل به کالاهای دارای مبدایی اعطا می شود که این کالاها به طور مستقیم از قلمرو طرف صادرکننده به قلمرو طرف واردکننده حمل شود.

۲. علی رغم مفاد بنده این ماده ، کالاهای دارای مبدایی که از قلمرو یک یا چند طرف ثالث حمل شود، مشروط بر این که:

الف) عبور از قلمرو کشور ثالث بنا به دلایل جغرافیایی یا ملاحظات صرفاً مربوط به الزامات حمل و نقل صورت گرفته باشد؛

ب) این کالاها در کشورهای مذکور وارد جریان تجارت یا مصرف نشده باشند؛ و

پ) این کالاها در کشورهای مذکور تحت هیچ عملیاتی به جز تخلیه و بارگیری مجدد، سورتینگ یا هر عملیات ضروری برای حفظ کالا در وضعیت مطلوب، قرار نگرفته باشند؛

۳. متقاضی باید مدارک مثبتی را که حاکی از رعایت و تأیید شروط مندرج در بند ۲ این ماده است ، به مقامات گمرکی طرف واردکننده تسلیم کند.

مراجع ذی صلاح صدور و تأیید گواهی مبدا در ایران

□ اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران (مرجع ذی صلاح صدور گواهی مبدا)

□ اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ۳۱ استان مرجع صدور گواهی های مبدا می باشند.

مراجع ذی صلاح صدور و تأیید گواهی مبدا در اوراسیا

Verification authorities of the EAEU Member States

No	Country	Name of verification authority	Address
1.	The Republic of Armenia	The Ministry of Economy of the Republic of Armenia	5, M. Mkrтчian street, Yerevan, Republic of Armenia, 0010
2.	The Republic of Belarus	The State Customs Committee of the Republic of Belarus	45/1, Mogilevskaya street, Minsk, Republic of Belarus, 220007
3.	The Republic of Kazakhstan	Technical regulation and metrology committee of the Ministry of trade and integration of the Republic of Kazakhstan	8, avenue Mangilik El, administrative building "House of Ministries", 7 entrance, Nur-Sultan, Republic of Kazakhstan, 010000
4.	The Kyrgyz Republic	The State Customs Service under the Government of the Kyrgyz Republic	4a, Baitik Baatyr street, Bishkek, Kyrgyz Republic, 720020
5.	The Russian Federation	The Ministry of Industry and Trade of the Russian Federation	Presnenskaya naberezhnaya, 10, bld. 2, Moscow, Russian Federation, 123317

مهمترین فرصت های پیش رو

- بهبود در دسترسی به بازار از طریق کاهش تعرفه ها
- حذف موانع غیر تعرفه ای
- انضباط تجاری و تثبیت فضای کسب و کار
- بهبود فرصت های سرمایه گذاری و انتقال فناوری
- تمرین آزادسازی های تجاری بیشتر
- کسب تجربه و کار با سایر کشورها (یادگیری حین کار)

چالش های کلان و ساختاری

- نگاه تزئینی به موافقت نامه های تجاری و عدم عزم جدی
- حمایت گرایی ذهنی و فقدان نگرش فرابخشی و سازوکارهای فیصله بخش در توافقات تجاری
- فقدان وحدت فرماندهی و تداخل وظایف و مسئولیت های دستگاهی
- بی ثباتی محیط کسب و کار و تغییر مکرر قوانین و مقررات
- فقدان زیرساخت های تجاری و فنی لازم برای اجرای موثر موافقت نامه ها
- کمبود نیروی انسانی ماهر و متخصص و آشنا با موضوعات توافقات تجاری
- عدم وجود سازوکارهای نظارتی موثر برای پایش موافقت نامه های تجاری

چالش های اجرایی پیش رو

- تشدید رقابت
- بی ثباتی محیط تجاری
- بی اطلاعی بخش خصوصی از حقوق و تعهدات
- چالش های اجرایی
  - قواعد مبدا
  - ارزش گذاری گمرکی
- کمبود نیروی انسانی و متخصص در توافق های تجاری
  - ضرورت آموزش

هشدارها و توصیه ها

□ مذاکرات **تجارت آزاد** از سال آتی آغاز می گردد و طی یک دوره زمانی ۷ تا ۱۰ سال نزدیک به ۹۰ درصد کالاهای طرفها مشمول تعرفه صفر خواهند شد.

□ لازم است از هم اکنون بخش های خصوصی، تجار، تولیدکنندگان و دستگاه های دولتی خود را برای ورود به این فضای رقابتی آماده نمایند.

والسلام

با تشکر از حسن توجه حضار محترم

علی زاهدطلبان

۰۹۱۲۲۴۹۳۹۶۷

alizahedtalaban@gmail.com